

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztőségi szállás:
a szentgyházutezba, Kendeffy-ház 487 számánál.
Kiadó hivatal:
Stein János könyvkereskedésében.

Előfizetési díj:
Évnyegyenként 3, félre 6 pfrt, külföldre évenyenként 4 pfrt.
Megjelenik a K. Közlöny minden Kedden, Csütörtökön és Vasárnap.
Hirdetések minden egyes hirdetés után 10 pkr bérletdíj és minden négyhúszas egy sor után számítandó 4 pkr beküldése mellett közzétételnek.

A lap szellemi érdekeit illető közlemények a szerkesztőséghez, az anyagi ügyeket tárgyzók u. m. előfizetés, hirdetések, reklamációk sat. a kiadó hivatalhoz utasítandók bérmentesítetten.

SZÉTEKINTÉSEK.

Kolozsvárt, oct. 12-én.

(D) Elégge kifejeztük egy pár vezérczikünkben, mennyire veszélyesnek tartjuk a világcivilisatio érdekében az ázsiai nagyszerű lázadást az angolok ellen; elégge indokoltuk ama vérontások jogosultságát emberiséges szempontból: mind a mellett vissza nem utalhatjuk részvétünket India lakói iránt, mióta ellenükben az angol katonaság oly sajnálatos visszatorlást gyakorol, mely által a forradalom tüzet tisztezi.

Az angol lapok magok megdöbbenő vizsgálatait adják azon vad bosznak, melylyel az indiai forradalmárokkal elbánnak. Egyik tekintélyes lap a M. Advertiser azon kérdésre, mit kell tenni Nana Sahib-bal? így felel: Nana S. megszűnt ember lenni, ha kézbe kerithetjük őt, vaskalitkában szállítsuk Angliába, s tegyük közzemlére az állatgyűjteményben, bementi-díj legyen egy koronás tallér; 500,000 ember megnézendi őt, s ebből 62,500 font jön be a legyilkoltak családjainak felségítésére.

E nyereszkedési számítás a boszu és gyátlázat által meglepi a lelket, s önkénytelenül kérdi: ily vad, ily istentelen még a civilizált nemzet is?

Nemcsak Nana Sahib gyilkos vérengzése az, mi egy barbar nép vezéréről mindig fellelhető, s mi az európai pórlázadásokat is mindig jellemzte; nemcsak a szepoyk vérontása az, mi az indiai küzdelem borzadalmas színezetét adja; de azon ágyudörgések, melyek az angol táborból hallszanak, s melyek mind egy-egy az ágyu torkához kötözött szepoyt szakgatnak el, vérfigyallóbb vadság emléket hagyják azon csaták történetében, mint melyet valaha az emberiség véleménye Angolhonnak megbosáthatta.

A néptömeg ellenében soha sincs helye a barbar visszatorlásnak; mert vajjon ha egy revolutio bár mely tartományban erőt vesz, azon ezerek, kik a revolutio zászlói alá a hatalom parancsszavára összesoroztatnak, méltók-e, hogy főnökeik büneért bűnhődjenek? így ha

megölt egy szepoy egy angol nőt, illő-e, hogy száz más bennszülött ágyukkal zúzássák szét, ki tán éppen egy védtelen ellen se fogta fegyverét, kit tán egy nemzeti fanatizmus vagy pedig pusztá parancs szó vitt a csataterre, mely egyaránt kíméletet érdemel!

A kormányok által vezérlett rendes katonaságnak soha se szabad átvennie a visszatorlásban a barbar lázadók szerepét, ez által csak kétségbeesettebbé teszik az ellenállást, s saját érdeküknek ártanak.

A rendes katonaságnak a forradalommal szemben úgy kell magát viselni, hogy a forradalmárok nekik meghódolni ne tartsák a halálát veszélyesnek.

Mert forradalom ellenében soha se lehet a státus czélja az, hogy a feltámadott népség lekaszboltassék; csupán az, hogy a kötelesség utjaira visszatérjen; s legfeljebb a főbék és az egyes csatán kívül gyilkosok lakoljanak: s még ez igazságos eljárásnál is meghódítóbb befolyása van a kegyelemnek.

Az angol katonaság ezen tekinteteket öket mellőzni látszik, s éppen e miatt az előbb kis körben folyt lázadás mind nagyobb kiterjedést kezd venni.

A kivégeztetések vad kegyetlensége lázasztja az emberi lelket, s mindig kockázva lesz annak sorsa a csatateren, kinek bánásmódjára az emberiség undorral tekint.

A moldova-oláhországi választások az unio részére látszottak kiútni, s híre volt hogy az orosz és ausztriai képviselők protestatiót nyújtottak be ez ellen, mint a mi rendetlen uton folyt. De az Oest. Zeit. legutóbbi száma (octob. 11-ki) ezt kétségbe hozza s többek közt így nyilatkozik. „Azt hisszük jól vagyunk értesítve ha ama tudósítást (az angol és osztrák protestatióról) hamisnak véljük. Minek is egy oly lépés? E szempillantásban egész Európa tudja mit tarson az új választásról, tudja hogy ezen választások tegnap az unio ellen ma mellette ütnék ki, mert a pénz és befolyás úgy akarta, tudja, hogy a választás egy politikailag teljesleg miveletlen népnek, képtelenség, tudja, hogy a szabadon meg választott ország mentők,

1848-nak hősei, s hogy az unio köpenye alatt ezen forradalom rejlik.

TANULJUNK-E?

H. G. barátomhoz.

Több évekkkel ez előtt vitáztunk együtt a felől, hogy vajjon helyes dolog-e az, miszerint népeink magyarok, székelyek, kunok, hajduk, románok, szlávok, oly kevés-sé, tanult oly kevés-sé mivel, szóval oly kevés-sé iskolázott emberek? Én azt állítam: igen is helyes, mert csak így tarthaták meg eredeti jellemüket s így maradhat- tak romlatlan erőteljes népfajok, kik bár-mi szépnek és jónak, nagyoknak és dicsőnek felfogására képesek; csak így kerülheték el, hogyne legyenek nadrágos tudósok, „kaputos proletárok“ skézi munka kerülő írástudo! Ön, kedves barátom, azt felelte igen egyszerűen: bizonyos tekintetben igazam van, de általában sokkal jobb lenne, ha tanultak volna s tanulnának, mert tudás nélkül az élet, kellemetlen, haszontalan és nyomor- teljes. — Azóta néhány év repült el fejjünk felett, sokat láttunk azóta én is, ön is, a világ is, mit nem reméltünk valaha láthatni. — Meglehet, hogy az események általunk még fel nem fogható — logikai rendben következtek; de mi azt hisszük, hogy sok rendkívüli s véletlen dolog történt, mi a világot s vele minket is meg- változtatott; mert látja ön, én is egészen más vagyok, s többek közt a „Tanuljunk-e“ fele nézetem is nagy változáson ment át. — Most ugyanis, bármily hatalommal bír- nek, minden erőmet arra fordítanám, hogy minden embert a tanulásra késztessék.

Minapában a „Nővilág“ című divat lap oldalán egy képtelenséget láttam, mely hogy mit jelent, egy szemvillanatra talá- lóm ki: „A civilisatio Erdélybe és Magyarhonda nagyon halad“ és mondhatom önnek, ez igaz is. — Ott állott

a szép delfő, hullámzó uszályával, s lássa ön, egyelőre mosolygó képén e szép nő- nek sok bal sejtelmeket ébresztő vonás rejlik, ha azt figyelmesen tekintjük; hát még uszályredői alatt s különösen uszály- hordói közt minő rémeket fedezhetni fel!

A szép hódító uyanis, mint minden hódító, nem képes az eszközök lelkiös- méreates válogatására s ennelfogva kísé- rében láthatjuk a fényűzést, hűságot, fe- lületességet, könnyelműséget, szabadal- maskodást, kicsapongást s lelki eszmé- retlen szerencsevadászok egész töme- gét, kik a tapasztalatlan, járatlan, tanu- latlan emberek hitét, erkölcsét, bizalmát, jó indulatát kizsákmányolni épen nem irtóz- nak; de azért szájkukból — sezt jegyezzük meg jól — szünet nélkül szívhez szóló, s é- desen csengő szölamok áradoznak.

Előre féltem miveletlen és tudatlan népünket a civilisatio megérkeztétől, mert igen gyakran megeskik, hogy míg maga a nemes hölgy megérkezik, addig szemtelen kísérete előretolul s vég- telen romlást okoz, mely mind a tudatlan- nok rovására történik. Látom jól, hogy a fényűzés pl mind nőknél mind férfiaknál mekkora előhaladást tett és tesz. Láttam hogy vásár alkalmával a székely asszony választotta férje kalapját, a leglágnyabbat, a legnehezebbet kereste s jól ügyelt, hogy állása ne legyen olyan, mint az apja uráé volt, hanem mint a nyalka legényeké; természetesen, hogy az ily kalap a legdrá- gább; nyakkendő választásnál is az ember legtovábbis a jó-féle májländernél akart maradni, s a modor, melylyel az asszony atlasz nyakkendőt vettett, eszembe juttatá a paradicsombeli alma történetét; s pedig az atyafi még most is úgy szántja s míveli földét, mint a 15-ik nagy apja. Jaj kedves atyámia, tanulod kell okszerű gazdaságot, hogy földedből két-három annyi termést hozz elő, mint édes apád, akkor aztán vehetsz drága kalapot és finom nyak- kendőt.

SAPHIRA.

Koszorúzott pályamű.

Irta

HALMÁGYI SÁNDOR.

III.

Szerelm és nagy ravagys.

(Folytatás.)

— Asszonyom... kérek... ne vess aka- dályt oly dolog elibe, a melyen pillanat alatt átesünk, s a mely, úgy hiszem, nektek nem éppen érdektelen látványul fog szolgálni, — viszonzá Keszérű, ki okvetetlen meg akará lez- kéztetni lovagunkat, s már előre nevetett ma- gában az ugynevezett „kék kakas“-ok felett, a mik ennek homlokán jól irányzott hajításai után ki fognak nőni. — Mióta a dogmahősök parittyáznak országunkban, úgy is oly lusta eseménytelen az idő járása, hogy a harczi fia itt még csak kedvtöltő munkára akad, úgy, hogy maholnap kénytelenek Lengyelországba vándor-olni Báthori István ő felségéhez, a ki hősi ser- geket vezet a vad moszkók ellen... Hadd tartunk egy kis gyakorlatot. Szemből látom nagyságos Griseldis kisasszonynak, hogy alig várja már, hogy nézhesse: mint ugratjuk lovai- nkat, s mint iramodunk szembe egymással és dobjuk ki ártatlan fűzfakopjainkat.

— Igazán... ha csak játék lesz... édes Saphira néni! — szölt Griseldis gyermeki rajon-

gással; — oh beh szeretném látni! Hadd kezd- jék egyszeribe. Jó?... Nézd csak, Márkházi már kezdi magát rendbe szedni, s mint látszik, nem kevésbé türelmetlenül várja belégyezésünket. O én nem féltém őt!... Márkházi ügyes lesz; már előre is képzelem, mily szépen fogja lovát tánczoltatni. Ha engem tesztel bírónak, — mon- dá vidáman fölkapzavga, mialatt szép szemei mélyebb jelentésű örömtől ragyogtak; — én elő- re is Márkházinak ítélem a koszorút. Hahaha! No s hát mit nézsz rám oly komolyan, édes jó nénikém!...?

S kedves fecsegését egyszerre félbeszakít- ván, fűlög pirult és lekupván tüzes tekintetét a lovag deli alakjáról, szemérmesen lesütő sze- meit kis török lova hattyunyakára, melyet pi- ziny kezével barátságosan kezdett simogatni, ez által elpalástolhatni vélén zavarát, a melybe Saphirának egy komoly, meglepetett és talán igen szigorú tekintete hozá a gondatlan lánykát.

— Kegyetlen asszonyom! — szölt erre egészen fölviillanyozva Márkházi is, a ki sejteni kezdé, hogy a fejedelmi szerdülő leánya némi érdeklél kezd személye iránt viseltetni s elég hűu volt legalább gyanujában Saphira rendre- utasító tekintetét asszonyi féltékenységre ma- gyarázni, a mi kevélységgel tölté el nagyra- vágyó lelkét és szerencséjében elbizakodottá tte- vé: — kegyelmes asszonyom, hadd teljék ke- ved nagyságos Griseldis kisasszonynak, hadd gyönyörködtessek szép szemeit egy kettős via- dal által, a melyen annál hamarabb átesünk, mivel az, ha kíváncsi, úgy se lesz egyéb, mint játék, tréfaság!

— Oh igen!... csak tréfaság, csak játék! — ismétlé Keszérű, de oly hangon, mely nem jó szándékot árult el.

— Ugy látszik, Keszérű uram nagy kedvet érez velem mérközni és némi ügyességemet, ha talán bírnék avval, próbára tenni, — mondá lo-

vagunk, ki jól tudta kivel lesz dolga, de már elszánta volt magát; — örömmel fogadom el ily hősnék kihívását! Legyen szabad hát bebizo- nyítanom, hogy nem csak fűzfalelenséggel szem- ben van bátorságom harczot állani, s Griseldis kisasszony jó elővéleményére és legkegyesebb urnóm pártfogására nem vagyok éppen méltatlan!

— Egy föltét alatt... nem bánom! — vi- szonzá Saphira, kire Márkházi bátor magavise- lete észrevehetőleg kellemes benyomást tön: — nyujtsatok előbb egymásnak baráti jobbot, s ám legyen, nem bánom: dobjatok egymásra két há- rom kopjabotot. De csak a játék határai közt és gyorsan végezzétek, mert, im, az idő már is nagyon eltelt és a várban majd nyugtalankodni fognak hosszas kimaradásunkért.

Valóban az est ezenközben egészen bekö- vetkezett; de az alkonyi szürkület alighogy el kezdé homályba borítani a gyönyörű völgyet, tá- voli hegyormok mögül méltó lassúsággal me- rült fel a teljes hold, mely a regényes vidék fö- lött halvány ezüstös fényözönt árasztván szét, csaknem nappali világosságot kölcsönöz.

— Itt a jobbom! — kiálták majdnem egy- szerre Márkházi és Keszérű.

S oldalvást egymás mellé ugratván, harc- vágytól titkon összevillanó tekintettel szorító- tak kezét.

E tekintet és a markok vaskemény kölcsö- nös megszorítása és az izmos karok erőteljes megrázása után mindketten tisztában voltak az iránt, hogy egyik se akar kevesebbet, mint ve- télytársát legalább is megszégyeníteni.

Márkházi érezte, hogy e haszontalan viadal- tól függ jó hírneve, talán egész szerencséje; mert Keszérű uram dicsőkedő, a maga jelessé- gét hánytorgatni szerető embernek látszott, a ki főnek fának el szokta beszélni diadalait, s nem ismeri a nagylelkű kíméletesség érényét. De bizott remek lovában, a melylyel villámgyors

csalfordulatokat tehetett, s igen jól tudá, hogy ellenfele otromba, nagy és nehéz Bucephalus, mely inkább csatarendek buzogányos megdön- té-ére látszott alkalmasnak, könnyű kopjaharcz- ban nem állja ki vele a versenyt. Ezért dobogó szívvel, de jó bizalommal és egész bátran kiáltá: — Kezdjük, uram, kezdjük tehát, ha úgy tetszik!

Ezzel a kis arabs mént egész erejéből me- gszorítván, roppant ugrásokkal iramlott a tért kinézni, mire Keszérű is intett két csatlósának, a kiknél a párbajhoz szükséges eszközök valának és azoktól követve, utána vágtatott.

A társaság feszült figyelemmel várta a két férfiú összetűzését.

Mintegy száz lépésnyire nézték ki ezek a küzdő, s miután megegyeztek egy s más je- lentéktelenebb föltétel felett, Keszérű elkiáltá magát, hogy: „jöjjenek közelebb, mert a mulat- ság kezdődik!“ S elválv egymástól, rákészülő körlovaslás után merev, fenyegető állást foglal- tak el egymással szemközt, mindenik fél mögött egy csatlós állván, készen újabb kopját nyujta- ni, ha a kézben lévőit kidobták.

— Egyet még! — kiáltá Saphira, az egész társasággal közelebb lovalogva, hogy a mozdul- tatokat jobban kivehessék: — főre hajítani nem szabad! Megtiltom!...

De e pillanatban a két bajnok megperditvén kopjáját, már nyílebesen rohant egymással szemközt.

— Vedd ezt! — kiáltá Keszérű gúnyosan. S nem talált, bár gondosan főre irányzott. — Kímélem a gazdát! — kiáltá ugyanazon pillanatban Márkházi.

S jól irányzott kopjája tompa koppanással csapódott ellenfele lovának széles homlokához, mire az állat éles fájdalomtól bősziúlen fejét szü- gyébe vágta és fékezhetlen toporzékolás közben levetni ügykezett gazdáját, a ki alig-alig ma-

* Lásd a Kolozsv. Közl. 133-dik számát.

Hallottam a kis nemest fitymálva beszélő könyvekről, lapokról, tudóstankokról, s midőn vacsorához ülénk illatos theát, pálmazsilvákat, s tudja Isten, minő nyálkáságokat hoztak fel; a csür mellett alig volt pár asztal; de tudom, hogy az egész falu csak ez úrtól várja a commassatio megkezdését, azonnal kész reá; tudom hogy rossz gazda, még apjánál annival rosszabb, hogy rendetlen stb. de édes jó uram olvasson ön szakmájába és körébe tartozó lapokat és könyveket, nézzem meg korszerű, célirányos gazdaszatokat, szóval, mivelje ki magát, s a tökélyesítse gazdaszatát, s aztán ha majd két-három annyi jövedelmet idéz elő szép birtokából, mint eddig: akkor theázunk és pálmazsilvázunk, s akkor együnk oly vacsorát, melynek árából édes apánk egy hétig tartotta volna el házat. És társadalmanknak mindenütt észrevehető a hamis civilisatio jelenségei.

De minek hozzák fel több példát arra, hogy mutogassam, miképp ez uton bizonyos a vagyoni bukás, mely a megkezdett szellemi árvaságot befeszeji, s az életet siralom völgyévé teszi; minek ismétlem, hogy a civilisatio, ha meg nem értetik, vagy félre értetik, csak romlást és nyomort fog okozni; meg értésére pedig csak egyetlen van, a tanulás. Minerva fegyverzetével kell bírunk, hogy Mercur e hatalmas maitresszének kis erejétől el ne csábíttassunk.

Ön legjobban tudja, hogy én a haladás és józan polgáriasság feltétlen barátja vagyok; de ha mindig csak kiabáljuk, hogy haladjunk, s jobbra, balra nem tekintünk, hamis utra, veszedelembé tévedhetünk; s azon vesszük észre, hogy haladás helyett a ferde civilisatio meg foszt apránként vagyunkunktól, kezeink közül kifacsarja az eszközt, melyvel fentartjuk családunkat, s megfoszt attól, mi legszentebb kincsünk hitünkötől, lelkiismeretünkötől; a hamis civilisált embert sem éghez nem vonja, sem földhöz nem köti semmi. — Maga a civilisatio olyan egyébaránt mint a napfény; életünk egyik fő feltétele; de ha nem óvatosan bánunk vele, szemeinket meg vakítja, agyvelőnk meg gyulaszsa s legszébb virágainkat elhervasztja.

Nagyon halad a civilisatio uszályos alakja s vele közelget a nagy árnyék is, mely szüntelen követi. — Hogy tehát a sötétség el ne borítsa siessünk minden módon tanulni, hordassok jó irányú és jó indulatú lapokat; olvassunk célirányos és nem időlöpő könyveket, neveltsük fiainkat és leányainkat, mert csak így leszünk képesek a civilisatio valódi bajnokait megkülönböztetni a charlatanoktól; és kiválogatni az igaz tanokat, erkölcs-

rontó és szép alakú, de hamis fogalmak tömkelegéből; csak így állhatunk ki bátran azon térre, hol ha keszületlen lepetünk meg mulhatlanul el fogunk veszni!

A tanulás jelen körülmények között egyetlen mód, melynek segítségével népeink megtarthatják eredeti jellemüket s bármi szépség és jónak, nagynak és dicsőnek elfogadására képes, romlatlan keblü, erőteljes népfajok maradhatnak; s magukat megőrizhetik, hogy nadragos tudakosokká, kaputos proletárokká, munka kerülő irástudókká, selyem kabátos disznópásztorokká s fekete frakkos és plus kalapos éhenhalókká ne váljanak!

Sokat igen sokat lehetne még e tárgyról írni, de most megelégszem azzal, hogy soraimat önnek mondásával zárom be: tanulnunk kell, mert tudás nélkül az élet kellemetlen, haszontalan és nyomorteljes!

D. F.

KÜL- ÉS BELFÖLDI LEVELEZÉS

Konstantinápoly, octob. 1-én. — Az idevaló kormány rossz szemmel nézi a Tunishan történeteket, hogy a bey, a szultántól függő kormányzó, oly függetlenül rendelkezik, s oly reformokat hoz be, melyeket bár kimondott elvileg a szultán híres tansimatjában, hatt-humágumja, de azért azoknak tényleges alkalmazását az ország nagyai ellenzik, mert akkor nem oly könnyen lehetne a zavarosban, a rendtelenségben halászni pénzt. — Azonban Frankhon jelenléte ezen kérdésben alkalmasint okos halgatásra bírja a fényes portát.

Azt is mondják, hogy a francia flotta megjelenésének Tunis előtt nem volt egyéb célja, mint egy kis morális felbuztatást adni a beynek, tervezett reformjainak létesíthetése.

Mult levelemben említém a szmirna-aidinni vasut alapítéletére tett nagy ünnepélyi készüléket, ez f. hó 22-kén nagy pompával ment végbe, a karaván-híd mellett mufti-terén egy myrthussal és zászlókkal díszes pavillon volt felállítva, az egész szmirnai őrizet lábon volt, s a katonai zenekarok harsogása töltötte el a léget, midőn Musztafa pasha (a kormányzó) fényes kíséretével megérkezett, 21 ágyulós reszkettette meg a levegőt, mmr. Meredith és Wilkin, a vállalkozó és a főmérnök fogadta a pavillon előtt a kormányzót, s az első egy alkalmi beszédet mondott francziául, melyre a kormányzó ugyanazon nyelven felelt, azután egy kis ezüst ást nyújtott át Wilkin a pashának, s ezzel néhány lapátocská földet tett egy mahagonfa

s ezüst ékes targonczára, ezen földfeltúrást újból 21 ágyulós tudatá, s a felállított katonaság elvonult a kormányzó előtt, ezt fényes ebéd, este tűzijáték követte, bál s vacsora zárta be az ünnepélyt.

Mult levelemben említém, hogy egy orosz flotta elindult az abasiai partokra; érkezett azzal tudatá, hogy Tuabs előtt megjelent egy corvette, s vagy 12 szandalt (kereskedő hajót) összevissza ágyuzott, egy más corvette Bizet előtt gazdálkodott, s több szandalt elfogva Szukumkaléba szállított.

Georgiában a Kazi-Komuks tartományban két törzs, a kerrukh és a tallaseran törzs fellázadt, s Kerekh és Richol városokra 10 ezer rubel adót vetett. Ezen lázadás főokán adják azt, hogy Agha Khan, az orosz parancsnok, egy gazdag zsákmányt, melyet a két törzs egy seik-chamillai összeütközés alkalmával nyert, el-sajátított.

De nem ártand egy ily hosszú körut után megnyugodni, egy szivarkát csinálni, s töled baráti kézszerításon után búcsút venni.

Bakalium.

Décs, october 6-án 1857. — Ferencz napján, ő es. k. a Flge névünnepe a helybeli rom. kath. templomban egyházi vallásos szertartás volt, melyben a helyben állomásozó es. k. katonaság, állami tisztviselőség, s a helybeli tanács és választott közönség részt vettek; vasárnap, s e mellett gyönyörű őszi nap levén, sokan vettek részt az ünnepélyben.

Ez előtti vasárnap is vallásos innepélyen valánk jelen. A décsi ev. ref. egyházi kerület részletes zsinata, egyszerű, de magasztos vallási szertartással nyitott meg. Műkedvelőkből alakult dal-társulat énekelt szép dallamokat. Egyházközségi esperest H. S. népszerű templomi szónoklatot tartott, érdekes, s korszerűen vonszó előadással, a harmónias ének malasztos hangja, s a szép templomi elmélkedés a vallásos szent érzet égi ihletével töltötte el a kebleket, s magas emelkedésbe hozta az Istenség felé. A részletes zsinat a nevezett esperest, s egyház kerületi gondnok Pataki Dániel elnöke alatt tartá gyűléseit, mely nagyobb részt kebelbeli belügyekkel, s felsőbb rendeletek olvasásával foglalkozott. Mint ritka történetet kell felemlítenem, hogy egyetlen válogatott se tárgyalattott, mi arra mutat, hogy a családi élet őszhangja nem igen zavartotta meg, s az erkölcsiség jó lábán áll. A mi a gyűlés folyamát, s az előfordult több tárgyakat illeti, arról nem sok a mondani való, s azon óhajás látszott felmerülni a dolgok folyamából, vajha egyházi életünk alapos átalakítására a szükséges lépések

megtételének, s az annyira kívánt reform bekövetkezésén azon módorban, mint azt köztisztelő lelkészünk Medgyes Lajos a Közlöny közlelbi számában előadta, akkor virágöznek a egyházi, a vallásos élet, a nevelési ügy, s nem lenne ok nemzeti-ségünk feltétele miatti aggodalmakra. Szép a vallásos szertartás és ceremónia, mert édes költői altatásba hozza az emberi kebel, de a czélszerű alapokon nyugvó, s ügyesen szervezett egyházi igazgatás teheli csak szilárdra és virágzóvá az egyházi életet.

Sok látogatója volt a napokban egy helybeli kereskedő K. S. polgártársunk raktárába érkezett cséplő-gépnék, mely, mint értesültünk, 20 osztrák mérő szalmás gabonát képes kicsélni naponként, de négy ember közremunkálását veszi igénybe. Ez nem nagy nyereség, mert négy ember magis képes huszannegy óra alatt annyi gabonát szabad kézzel kicsélni. Mi azt hisszük, hogy e nemben tökéletesebb példányokat is képes felmutatni az emberi ész. Ha a gazdasági gépeket akarjuk megkedveltetni az auktól különben annyira idegenkedő gazda közönséggel, akkor tökéletesebb példányokat igyekezzünk felmutatni, hol azok haszna, és előnye feltűnőbb.

A helybeli társalkodási egylet mind inkább kezd megfelelni szép elrendeltetésének, a mennyiben a rendelkezése alatt álló anyagi erőhez képpeszt szellemi czélokra is áldozik. Közlelbről a következő komolyabb irányu magyar-irodalmi termékekkel gazdagult könyvtára. Toldi Uj Magyar Muzeuma, Csengeri Buda-pesti Szemléje, Makulay anglia-története, Szalai Magyarországi története, s Teleki Józseftől a Hunyadiak kora lőnek megvásárolva; így van helyén, hogy ne csak a szép-irodalom, de a tudományos munkák is szerzetessenek meg, mert ezeknek van szükségök nagyobb pártolásra, nagyobb elterjedésre, több olvasóra.

A mult héten a szomszéd Keménye helységében vigyázatlanságból támadott tűz következtében néhány ház lett a lángok martaléka; a tűz-látásra hivatalos utjából visszatért járás-főnök ritka erélylyel és buzgósággal vezet az oltás körüli teendőket, s nem csak parancsolt, de tevékenyen maga is működött, es. k. nyugalmazott kapitány Veer György saját erdeiből az elégett lakosoknak a szükséges épület fát-ingeny megadatni rendelte; a a nemes emberbarát a szerencsétlen égettek hálijára számíthat, ha az öntudat jutalmán kívül egyébre is várhatni.

Piaczi-ár az october 6-áni heti vásáron a décsi piacon a következő volt: tiszta-búza osztrák mérője 3 fr. 40 kr. tö-

radt meg rajta, míg amaz a kis könnyű arabs ménen vidáman repült tova, s új botot véve át a csatlóstól, már új rohamra készült.

A hölgyek, a kik e szemlélyvesztő gyorsasággal végbement jelenetet a holdvilágnál sok gyönyörrel nézék, kezükbe tapsoltak és jó ízűleg nevettek.

(Folytatjuk.)

NÉPNEVELÉS ÉS NEVELŐK.

Rég lelkemben vannak már e sorok, melyekkel az olvasóközönség most találkozik. Mindnyájunknak fáj a seb, melyet a népnevelés elhanyagolása ejtett már is nemzeti-ségünkön.

Nem fájhat-e az, hogy nemzetünk, melynek kebliről a csaták nyílaszögyenülve pattant visszsa annyiszor, elveszendő békében! Kiket küzdve törlött el a környülmények romboló hatalma, azt megsiratja az utókor, a történelem; míg megvetéssel mutat azon nemzet temetőjére, mely törekvéstelenül, tudomány nélkül" veszett el!

Azt mondják, hogy a nemzet, melynek irodalma van, nem enyészhet el. Sokban igaz! De míg az irodalom a nyelvet s érzelmeket csak fentebb oszlatyokban tartja fenn, úgy szólva azoknál, kiket koresosulástól nem félhetünk; addig hanyattholmok rohan az ismeret-szegény nép az enyészést felé, nem lévén, mi visszatartja, — szellemi ereje. A mi népünk (bár azok, kik nem élnek közte, haladásról beszélnek) elveszti nyelvét, honszerelmét, mikor most is, ha nem gyűlölettel, de közönynyel néz fájára már. Ezt a való mutatja fel hazánkban, hol a magyar nevű családok, magyar nevű falvak, annyi helyt nem értenek anyanyelvünkön.

Nem akarok sötétképet rajzolni; tudom, ugy is fáj mindenkinek a mult, jelen, s a sejtetem. Nem akarok vádlók ent lépni föl a hanyagkezelők ellen, az öntudat és Isten kérnek számot

egykoron. De a bukás széléről visszarántani a népet a népnevelés feladata.

Legelőbb arra kell megtanítunk a népet, hogy szeresse a földet, hol él, hol ősei nyugosznak, melynek hantjai alatt megnyugszik a fáradt küzdelem; meg kell tanítani, hogy lobogójának tett lángban minden izmai, ha csak nevet emlegetik.

Nem sokat állítok, midőn azt mondom, hogy minden, mi nemes, mi nagyszerű megfogaszik a nemzet lelkében, a nem elferdített, hanem valódi értelemben vett honszeretet adja meg. Ez hozzá föl rejtékeiből keblünk szunyadó erejét, mi tulragadja akarataunkat a szenvedélyek hatalmán, lerázza akarataunk lelkünköröl az érdeklánczokat, magasztos képet állít előnkbe, magasztos érzelmeket s tettvágyat a szívé, hogy e nagyszerű eszme előtt boruljon le minden remény, s nemes tettekben törjön ki az akarat.

„Isten képe“ a honszeretem lángjában ég arcunkon! Hogy e érzelmek a nép tetteinek rugójául tegye, magának a népnevelőnek birni kell azt, hogy arca, szava, s minden tetteiből kisugározzék, mivel az ilyes megszoktatás által ugyszólvá lelkébe öntetik az. A növendék lelkét zsarnok-bánás- s farsztó tanmóddal ne ölje el a tanító, s ne szegje szárnyát lelke szabad röpté, szabad működésének. Ha az ifjú erőket szolgáló félelem jármába helyezik, ily korán a lélek annyira hozzászokzik, miszerint gondolata s akaratának nem mervén szabad irányt adai, elveszti önbizalmát s nemes törekvését, mint dudva a virágot, előlk a buján föl-sarjadzó szenvedélyek. Csak szolgáló lélek lehet szenvedélyek, vágyak rabja; csak tisztalt szabad lélek szeretheti a hazát.

Minden legkisebb erényt vissza kell vinni ez érzeménnyre, hogy tegye kitörölhetlen sajátjává e tudatot: hogy erény az, mi ez érzeménnyel indúl ki. S az erénynek csak ez érzeménnyel lehet

forrása, mint központ a sugaraknak. Mi az erény? ezt nemcsak a bölcseszek, de az élet emberei is mind különbözőleg határozták meg. Meg vagyok győződve, hogy mindenkinek nézetét az erényről, s így életének erényes irányát a gyermekkor fejtégetések, s a növelés irányzavai adták lelkébe. Minthogy a gyermekkorban sajátunkká tett nézetek, elvek, meggyőződések a legeltörölhetlenebbek, s ugy szólva egészen lelkünkhez nőttek: ezeket a körülmények, viszonyok ható ereje nem örokre, csak időkre szoríthatja a lélek hátterébe. Csak annak lesz lelkében honszeretem, kit gyermekkorában arra tanítottak meg, hogy eza legmagasztosabb erény, minden erények kútja. Az ilyenek tettelt mindig hon, nemzet-boldogítás vézérrendi, s nem tántorodnak el soha.

Valamint a gyermek érzelmek, gondolatai irányja e nyilvánulására, ugy a tanítónak saját érzelmek nyilvánítása alkalmával mondandó minden szavaira, kifejezéseire ügyelni kell, mivel egy eljett szó képes a növendék akaratát, életének más irányt adni. Egy félig kifejtett eszmét, gyakran félre érte megécsziti a gyermek önzésére.

Igen jó, ha a gyermek költéylei teljesítését, honszeretet következményének mondja. Így a növendék hozzá szokik önmivelését, törekvését most, s majd gazdaszati, tudományi vagy bármiféle haladását a hon kíváncsalmanak tekinteni, ugy önmaga, mint gyermeke mívelésére több gondot fordítand, erényt, becsületet, részvétet, mindent, még ipari haladását is, kétszereszt erővel teszi, tudván hogy nemzete jövője is így kívánja ezt.

A szív önkéntelenül azok iránt érez vonzalmat, kiknek azzal tartozik. Ha a növendék a növendékekkel meg ösmerteti a hon s nemzet rá ható áldásait, hogy ennek köszönhet mindent, mi szívet, lelkét édes rezgésbe, boldogságba

hozza, ringatja át, ez üdvöldéje, egyedül e földet szeretni fogja. Nincs, kit hon polgárrá ne tegyen a nagy költő „Szózat“ csak lélekbe kell annak vétni minden hangját, minden szavát. Nem lehet, hogy hont ne szeressen az, ki érzi e nagy szavakigazságát. „E kívül nincsen szám odra hely sat.“ Föl kell mutatni, hogy mennyire szép, áldásos e föld, hogy lelkesülve, áthelvülve álljon minden hantján, mint őseink, midőn előbb tapodak e fögöket.

Nem kell el szalasztani egy alkalmat is, hogy a finom benyomások iránt érzékenyvé tegyük lelkét. Az ilyen minden nyomon újabb tápot nyer a honszeretet élnkítésére, s történetünknek mutja, jelene, s e föld minden dicsőített hantja előtt lelkesedve borúl le. Az ilyen küzd fentartani nemzeti-ségét, s rendeltetésének egyedül az önzelem honfi tettét tartja, s minden akarat nemes nyilvánulása, tiszta nemzet büszkeségének eredménye. Itt jó esz-köz jeleshjeink műveinek (előttök) olvasása, olvasatása.

A népiszkolákban nagy szolgálatot tesz nemzeti-ségünknek a magyar nyelv tanítása, hogy az őket megtaradja, annyira hogy anyanyelvét előtte, ugy szólva bizonyos nimbus vegye körül; továbbá a történelem, hogy ösmérje dicsőségét, multját nemzetének, s ha már az előtt a néptanító finom érzésre szoktatta, előterjesztése s módszere által lelkesülő akaratot idomított, ez őt arra viendi hogy e szóra „magyar“ erei dagadoznak, lelke lánghullámokban ég, s szívet említesekor újabb-újabb gyönyör járanda át...

Minő szép lesz ily érzelmek mellett e föld! Vidor, boldog nép lakandja, szerelmének, tettvágyának lánczaival kötődven e földhez, mint gyökével a százasos tölgy, onnan őt el nem törölheti a romboló hatalom!... (Vége köv.)

Zsombori G.

rokbuza 50 kr. zab 48 kr. rozs 2 fr. 10 kr. pp.

Mányai.

Cserhalomtáj, octob. 3. — Nehéz napoknak nézünk elibe. Ez évet következményeiben ugylátszik, megemlegetjük évig. A tavaszi 14 napig tartó esőzés minden mezei munkánkban hátrálkott; különösen málé-veéseinkkel késtünk el. Az augusztusi és kivált a sept. 24 és 25-ki dér késővetett s azután is nem kedvező időjárás mellett még tejes máléinkat leforrta és így különben is csekély málétermésünket csaknem meg $\frac{2}{3}$ -dolá. Most ugyan már kellemes meleg napok járnak, a hó a havasról ismét leolvadt, de ha megszárad is tejes málénk egy része, nem lesz szemének semmi szaporító ereje, sőt nem egy szegény gazdának nincs honnan vetni való málét választan. Buzánk ugyan termett, de jól mivelt trágyás földekben megdőlt, szűken ereszt. Aztán a szárazság miatt a határok egy része ugárolatlan maradt. Sokan most ugarolnak, s abba vetnek. De különben is a buza-termés még nem segít ki a bajból, mert népünk s a havaskörűliek eledele málé-kenyér. No már most, ha adóját fizetni, s egyéb háziszukségei fedezésére kevés máléját a nép kénytelen eladogatni, mint egyetlen pénzforráshoz fordulva, s minthogy hitelbe nem kap, de nem is igen van honnan kapni, hova lesz árva feje? A kinek egy-két marhája van, eladja, hogy az se legyen; — a marhátlan pedig nézni fogja üres hassal a szép eget! Sőt mi több, szőlőink sincs termés, de ha volna is, mi köszönet benne? Sok helyen a mult őszön elfedett és el nem fedett szőlőkék elveszve, nagyon megrikultak, hogy egy pár évig munkálnók díjlatlanul. Szőlőnk ugyan bőven, de sarju a szárazság miatt csak a lentebb téreken termett. A málé nagy vékaja már is 1 pft. Rozs 48 pkr. Zab 20 pkr. Tisztabuza 1 pft 36 kr. A marhának sincs semmi ára. A mértékes szép és jó lovat vásárlaink csak megfizették eddig, de most azt se keresik, s egyéb marhának nemcsak hogy leszállt az ára, de ott állunk, hogy nem is veszi senki. Sőt a sertéseknek sincs ára, kelete; még eddig legalább ebből csak csinálhatánk pénzt, ha megszorultunk. Mi lesz belőlünk, akarom mondani, mi fog történni velünk? Valóban nehéz napoknak nézünk elibe! r. l.

ML. Bánd. — Minthogy minden szépek, czélszerűnek, s annak a mi jó, hasznos jelenünk, mint a mi és utóaink jövődjére üdvös, barátja vagyok, tehát nem hallgathatom el azt: hogy a helységünkön Kolozsvárra kigyózdó országot használható állapotba tétele körül naponként faradoznak, s reméljük, hogy pár év után ez lesz a rövidebb út. Mi ezen országot létesítésétől sokat várunk; azok közt a legelső és legnagyobb azon kérdése a polgárriasodásnak az: hogy leendő aztán a tón egy oly hid, a melytől várnék tisztességet; ha igen, ugy azon órában megteremtett akadémia. Erre vonatkozólag a helybeli értelmiség, és a helytől felkészült közremunkálását dícséret, országos dícséret nélkül nem hagyhatom. Kezefogván egy iskola szervezésében, a felsőbbokhoz kérelevelet adott be: engedessék meg t. i. egy városi hid felállítását, s azt a ref. ekklesia, ha nem tartatik, és ne is tartassék árlejtés, saját költségén fölépíteni a kiadandó terv szerint, s miután megnyílik, az iskolának ajándékozza. Minő választ nyer a helység, még nem tudjuk. Ez méltánylandó eljárás nemde? De még tovább is mentünk: csaknem minden gazda ajánlott az iskolaalapra tehetségihez képest 1—2 véka gabnát, a mely ha begyűlt, fog tenni. e. 150 vékát. Kezelésére tagok is jelöltek. És azon kéréseiben, melyben ennek begyűjtésére engedély kérték, az is fölterjesztetik: hogy számos korcsmáinkba engedessék egyegy záros perselyt tételre, a melybe minden egyén, a ki az asztal mellé megy inni, egyszer mint másszor vessen egy váltó krt. Erre igaz, hogy nagy ellenörködés szükségeltetik, de az is meglesz, csak engedélyt nyújtunk rá. Leendő gyümölcsösünk ügyében is felléptünk. Ennek előállítását nemcsak a magas kormány parancsolja, sőt jelenünk, s annyival inkább a jövő

sürgeti. Most már több barátja van, mint volt a mult évben. De én nem is restelném annak ellenségeit, ha fel-felűtik fejüket, nyilvánosság terére vezetni. Legnagyobb barátja ennek Kovács J., s utána és vele akezt fogó értelmiség egy része; most már mondhatom, hogy az tulnyomó. Ne is sajnálják ugy a legelőből kiszakított részecskét, mert ott csak barmokat szoktak növelni; de a 20—22. hold gyümölcsös megbecsülendő alap lesz egykor a közhaszn, és közszükségletek földözésének előmozdítására. Csak azt az olvasó-egyletet lehetne egyszer már felvirágoztatni annak romjain, a mely — mondják — volt, s elenyészett. Még pedig egy gazdasági, s tanító tárgyú olvasó-egyletet ohajtanék ide. Oh minő jó alkalom van itt e végre: az elmult óvodának pusztán álló szobája. Teszünk is egy kísérletet majd törökbuza-szedés után. Mily könnyű azt köztünk sikeresíteni, csak minden gazda, a tehetősök közül, adjon egy véka szemes nyers törökbuza, s így begyűlne m. c. 250 véka, a mi megér 100 p.ft. Ebből aztán szerezhetünk könyveket, hírlapokat, napi-lapokat, folyóiratokat. És ez így menvén, belleszokás után majd másképp is fogna lenni. Lám mily kis helyről kerekedik ki a nevezetes tárgy! Ennek 10—12, s még több polgára is a helységnek nagy barátja, s mihielyt az előleges lépések megtételtek, remélem, nem fog csak szónak maradni. Legyünk mi a kezdők uraim! Helységünk 505 ház számból, 2220 lélek lakja, a járásban, s tán a kerületben is legnagyobb: menjünk hát mi elöl jó példával. Én bízom az értelmiségben Bándon, nem hagyja az elenyészni a helységre nézve üdvös indítványt? Három lelkesünk van: azok közt A. L. urat hívom fel: vegye elő még egyszer tett- erejét, s teremtsen nekünk valamit. Ha terem, biz' Isten ugy lekötelez; de annyira is megdicsérem, a hol csak lehet, hogy olyat soha sem hallott, pedig bizony őt már nem egy helyt dicsérték meg. Ő az helységünkben és K. J. a ki a nép bizalmát, szeretetét legnagyobb mértékben bírják. No hát csak előre meglássák, hogy mi lesz végre belőle. Ne vegyük tréfára a tárgyat, mert sokkal fontosabb, hogy — sem csak fél szemmel kaecintsunk rá.

Térjünk át a gazdaságra, a mi megadja kenyérünket, és valamicske pénzt is szerez. Még nem vetettünk october 3-án. Törökbuzaunkat a dér szörnyen megrontotta. Vékony termés ígérkezett, s azt is összevazták a kora derek. Megváltak az 1858. év május — az szeptemberben, minő ára lesz a törökbuzaunk! A magyaró-burgonya nem sokat szaporított. Hasonló minden, kivéven a szénafüvetek. És ez így azon egész Mezőségen, holott m.-vásárhelyi, tordai, kolozsvári piacokat ezen vidék szokta ellátni gabonával. De azért a jóban, s az indítványok előállításában ne csüggedjünk el, mert egy-két véka szellemünk fejtsére is fog jutni. Oh ha mindig hasonló, s ezeknek kifolyásából tett és örvendeteseket írhatnák! Nálunk erős akarat van, csak a végrehajtásban ne lankadjunk. Tartsuk fenn hát a közbizalmat.

Székelly.

KOLOZSVÁRI NAPLÓ.

* Erdélyi volt főkörmányszéki nyugalmazott tanácsos, az erdélyi ev. ref. vallásnak egyházi főtanácsának másodelnöke, Fogarasi idősb László Lajos, folyó october hó 12-én délelőtti 8 órakor 21 napig tartott ideg-elyengülés következtében élete 64-ik évében jobblétre szenderült. A haza szolgálatában 40 év közbecsülésben töltött férfit, miután hajlott korában az idők viharai állomásáról nyugalmat térti kénytetek, ernyedetlen buzgalommal élt és örült csak is családja szeretetének nyolcz boldogító éven át. Szerető szíve szerző éle örömeit, és szerető szívéről kelle idő előtt megvinnie az élet urának a végső adót. Ártatlan kis unokáját és szép reményű serdült fiát kisérő a hat utolsó hó alatt a halál örök nyugalomára, és ennyi csapás alatt megtört a nemes kebel, miképp nem él hosszasan a fa, melynek élettelen ágait kénytelenül tördeli a vihar. A felejthetetlen fájdalom legmélyebb érzésével áldják a kiszenvedett nemes lélek emlékeztetőt: a vele 32 évet legboldogabb egyetértésben élt nő, Magyar-gyermónostori Kabó Anna; gyermekei: Ferencz és

neje Kozma Ilka; Lajos és neje Inczédi Anna; Anna, Gyula, Julianna, és a szerető testvérek és rokonok, kik híven osztának az elhunytal az élet utain örömet és bánatot. A boldogult földirészei saját kíváratára egész csendben fognak m.-gorbói jóságára szállítani. Béke hamvaira!

* Prielle Kornélia a pesti nemzeti színpadon, mint vendég, f. h. 7-dikén lépett fel először Gautier Margit szerepében. Művészet megítélésében a kritikusok nézete homlokegyenest ellenkezik, a mi nagy hátrazatlanságra mutat. Szigligetia „M. Posta” tárczájában, szokása ellenére, mint műbíró lép fel, s a vendég szerepléséről egész cikksorozatot indít, melyeknek I-sejében többek közt ezt mondja: „Prielle k. asszony nem volt kaczer; ha czudar környezete és gróflának emlegetése nem juttatja eszünkbe, hogy ő G. Margitot játsza, azt hitük volna: Cordelia, Julia s a szeretet és szerelem többi tündérének egyike áll előttünk. Nemes, finom volt, a nélkül, hogy keresettséggel az akart volna lenni, s a 3-dik felvonásban, midőn lemondva, szerelmesül válik, elragadó és megható volt, mert itt már az akart lenni. Itt a művészet egész hatalmával támadta meg szíveinket; azzal, melyet nem elég tanulmányozni, hanem érzeni kell; melyen nem látszik semmi utánzás, hanem a mely a kedély mélységéből önként látszik felmerülni; melyre a néző mint varázserőre, szívét megmozdulni érzi, és csak akkor tapsol, midőn a tündért elutítni látja. S lehet-e kívánni szebb halált, mint a melylyel ő lezárta szemét? — E lelkesülés szemben nagyon furcsán hangzik az a módor, a melylyel a „Hölgyfutár” színi referense, rövidke, de egészen reszvéttlen brálatában ezeket mondja: „Prielle k. tehetséges és rutinirt színésznő. Különösen szavaló organuma igen szép, s a színpadi otthonosságot teljesen bírja. Mindezen tulajdonok mellett G. Margitját elejtetnek találgat; — drámaigényeknek meg nem tud felelni. — Egészet nem ad, csak részeket — a neucenceokból; mik Margit jellemét motiválják, mit se látnak — mit se színeztet.” stb. stb. A Hírtárlójának „résztételt egy jelenet se bírta megnyerni, pedig a „Magyar Sajtó” műbírája, Vajda János szerint: „Prielle K. ass. nagy megindulást idézett elő a sirás és haldoklás jeleneteiben, és — sirása nem volt műsirás, hanem valóban igazi természetes sirás — „A. Napkelet” szerint P. K. „fényes sikerrel lépett fel.” A „P. Lloyd” szintén a legkedvezőbben nyilatkozott. — A mi Vajda J. urnak a vidéki közönség műnézetére vonatkozó megjegyzését illeti, miszerint az kevésbé tisztult lenne, meg vagyunk győződve, hogy a kolozsvári közönséget itt nem érte, mert Kolozsvárt magasabb jelentőségű országos nemzeti színház áll fenn, amelynek közönsége már akkor színházba járt és gyönyört talált a drámai művészetben, a midőn Pesten a színház még csak pium desiderium volt. Következésképp műterme is régóta fejlődött, e tekintetben nem valódi kiskorúsággal. Azt se szabad feledni, hogy a magasabb drámai művészet itt opera és ballet segélye nélkül is fenn tudja magát tartani. S vajjon a pesti nemzeti színháznak tagjai, a kik vendégszerepekre évenként le szoktak ide rándulni, nem dicsőségnek tartják-e Kolozsvárt tapsokat aratni, s elismerésül e páratlan lelkes közönségtől emlékkilomokat, antik boglárokat stb. mint megannyi trophaumokat vinni vissza Pestre!?

A „Székely Posta” tervére nézve a mint még hiteseb helyről értesültünk, a részvény csak a cautio fedezésére fogna kiterjedni. Ez értesítés egy kissé csökkenti örömlőnk. Egy a székellyre intézett eleven nép-lap nekünk is kedvez eszméink, sőt terveink sorába tartozott, az utóbbit örömet feladjuk a vásárhelyinek. De ohajtsd hogy egy keletkezendő nép-lap általában biztosító részvényre fektetessék. Mert a nép-lap első kelleke hogy olcsó legyen, ez pedig csak úgy elérhető ha ezenekint gyűlnek előzetit, erre pedig idő s legalább is két, három évi küzdés szükségeltetik, mialatt a lapot segélyezni kellene. Ügyesen szerkesztve azonban végre az a népnél annyira szét terjedne, hogy a részvényeseknek 100 pcent osztalék is adhatna valaha. Külföldön igen sok időszaki irat van részvényekre fektetve, nálunk egy sincs, s ez nagyon sajnós, ohajtsd hogy a székel-lap ügyének mozgatói egy szabatos részvény tervet szerkesztzenek, s keressék meg a nemzet tehetős osztályát, hogy a népmívelődésre oly szükséges vállalatot részvéte által, lehető osztalék kifizetés mellett garantírozza.

* A „P. Lloyd”-nak Bécsből oct. 8-ról írják: „Az erdélyi muzeum alapszabályai az itteni miniszterium elé vannak terjesztve megerősítés végett. Gróf Mikó itt van Bécsben, hogy ez ügynek végelhatározását kieszközölje.

KÜLFÖLD.

— Spanyolországban a régen várt dolog megtörtént: Narvaez oct. 1-én lemondását beadta s a királyné elfogadta. Krisztina anyakirálynének tulajdonítják a Narvaez megbuktát, mint a ki fogytig makacsul ellenezte a cselszövő asszony

visszatérését. Az abszolút-ultramontán párt, mint hiszik, néhány nap alatt kormány élére jutand. A spanyol szabadelvűek és köztársaságiak régóta és nagy türelmetlenséggel várják e percet. Egyébiránt még szinte négy hete van a királynőnek a corsesek összeüléseig, hogy jól megfontolja lépését az örvény szélén, a melybe sodorhatná az országot egy reactionarius cabinet alkotása. Izabella királynő nagy könnyös - elviselő lehet, de a pártokat még inkább eltudja viselni. Másfelől a pártok is végre meggyőződtek az iránt, hogy a királynő kormányja éppen lehelenné vált. Csak azon igenis fontos kérdés forog fenn, mit kelljen tenni annak helyére. A francia kormány természetesen mindent megteend az Izabella trónjának fentartására. A mérsékelt progressisták terve: lemondásra kényszeríteni Izabellát s regenséget állítani föl Montpensier hg alatt, szint oly kevésé tetszetik a francia kormánynak, mint egy spanyol köztársaság kikiáltása, vagy a carlisták visszatérése. Francia beavatkozás Spanyolországba, e szerint oly lehetőség, a mire készen kell lenni.

— Franciaország egy kis hasznót húzott Angliának keletindiai küszködéséből, oly barátságos szerződést kötven az utóbival, melynélfogva Franciaország az 1815-ki szerződéssel ellentétben, felhatalmaztatik arra, hogy keletindiai haderejét szaporíthassa. A kormány egy szállítóhajót már kiszemelt a végett, hogy a francia tengerész - tüzérséget s gyalogságot Pondichérybe szállítsa.

Az orosz császárnénak oly váratlan történt megjelenése Stuttgartban az angol lapoknak többé kevésbé csipős megjegyzésekre s adomákra nyújt alkalmat; de mind elismerik, hogy az esetnek mindenestre kissé hidegítő hatása volt. A „Advertiser” szerint azt beszélik a francia kávéházakban és salonokban, hogy az orosz czárné azt mondta volna: „Victoria királynő államügyi szempontokból encailliroztathatja magát, ha tetszik, én nem teszem.” Napoleon L. erre haraggal eltelve szívében ment haza. Ebből azt jósolja az Advertiser, hogy még egy ideig tart a szövetség Anglia és Franciaország közt.

Párisban oct. 4-én nagy razziaát folytatnak angol lapok ellen, melyek az stuttgarti összejövetelt amugy angolos ösztinteséggel tárgyalták. A lefoglaltatás szerencsésében részesültek: az Examiner, Spectator, Leader, John Bull, Bell's Life in London, Morning-Advertiser, Sun. 3-án a Daily News és Express.

— Az ifju Murat hgnek Stuttgartbani jelenléte a Muratista párt reményeinek a nápolyi menekültek közt új lendületet adott. Hogy a nápolyi kormány nagy aggodalomban van, abból is megítélhetni, hogy a rendőrség éjjel nappal tevékeny, hogy oly személyeket, kik a tartományokban születiek ugyan, de évek óta laknak a fővárosban, a legcsekélyebb gyanura kikatonának s szülőföldükre küldjék, hol folytonos és szigorú örködés alatt állanak.

— Ha az angol sajtó jajt kiált, nem csodálhatni, hogy a francia a jajt háromszorozza, s az angolok ügyét Indiában vesztetnek hirdeti. A vészmadarak élén áll a „Gaz. de France”, melynek állítása szerint már Kalkutta birtoka fölött foly a harc. Az „A. Allg. Z.” párisi levelezője szerint Párisban kétségbeestek Anglia szerencséje iránt, ha az indiai események rövid időn kedvezőbb fordulatot nem vesznek. Párisi irányadó körökben már azon házag miként leendő betöltéséről is gondolkodnak, melyet az angoloknak Indiából kipusztulása hagyta maga után, s fontolgatják azon következeseket és változásokat, melyeket egy ily kiszámíthatlan esemény Európa politikai állapotaitban, s az összes tengeri hatalmak gyarmat-politikájában fogna előidézni. A „Debats” megemlíti azon hidegséget, a melylyel Anglia irányában viseltetik a francia nép, mivel az angol igen elfeledkezett erkölcsi feladatáról Indiára nézve, a melyet nem igyekezett civilizálni, csak kizsákmányolni.

— Az Indiából jövő magán levelek lassanként földterítetik a francia lapok rémséges közleményei által mármár kétségbeesett olvasónak reményét az angol fegyver által előbb-utóbb kivándó diadal iránt. És erre a levelek nem csak a folyvást érkező erősítések folytán nyújtanak kedvező kilátást, de főleg azért, mert a lázadók — gyávák. Hatszor annyian vannak mint mi — ez áll egy Delhi alól küldött levélben — és mégis valóban nyomorult kísérleteket tettek táborállásunk elfoglalására. Mindig távolról lövik ki fegyvereiket nagy kiáltozás közben, és a szuronysegezéstől semmit sem akarnak tudni. A mi kárt az angolokban tesznek, azt leginkább ágyuk által eszközlik, s akkor, midőn az angolok tesznek támadást.

A közelebb londoni lordmayorral választott Carden, elválasztása után tartott beszédében szükségének tartotta magát azon vád ellen óltalmazni, miszerint a szesz italok árulásának teljes eltíltását kívánók közé tartozik. „Azt hírelték rólam, így végző szónok beszédét, hogy én vizivó vagyok, csak theát fogyasztok.

Meg fogják önkö látni az ebédeken, melyeket adni fogok, hogy én színtugyisom a bort, mint akarki. Ezen zárpont teljesen kibékíté szónokai a közönséget.

— Több svájci főbb rangú tisztiek az angol kormányának ajánlatot tettek ezrede állítása iránt svájci tisztek vezetésével, de megtagadva választ kaptak. Ellenben valószínű, mikép az indiai lázadás elnyomása után a keletindiai társaság ismét fogadand svájci ezredeket, mint 1815-ben.

— A stambuli brit követ Straiford lordnak ismét czírvódása van a török kormányával. Stratford lord ugyanis fölfedezte, hogy az ó-török párt tetemes fegyvervásárlásokat tesz mostanság a végéig, hogy hitsorsosai számára Indiába küldjék, a miért is a lord panaszt emelt a nagyvezérnél. A panaszt nagyon kedvetlenül fogadta a magas kapu. Hir szerint azt válaszolta a nagyvezér, hogy a kormány mindaddig fegyvereket nem küldött Indiába és nem is volt szándékában küldeni; a magánüzleteket pedig nem lehet meggátolni mindaddig, míg azok által a birodalom léte veszélyezve nincsen. Bár-

mint legyen is a dolog, annyi tény, hogy a törökök rokonszenve nyugoti szövetségeseik iránt igen csökken.

— Bagdából érkezett tudósítások szerint az angol biztosok egy perzsa biztos kíséretében Heratba megérkeztek, és ott a főhatalom elnyeréseért versengő pártok közt uralkodó villongás dacára, az őket megillető tisztelettel lőnek fogadva.

UJ POSTA.

— Északi Olaszországba a mazzinisták ismét moznognak. Reményeiket t. i. a stuttgarti összefövetelhez kötik, amelyben heves képzeltedésekhez képest francia - orosz szövetséget akarnak felismerni Ausztria ellen. Bolognában több elfogatás történt, Carrara és Faenzában is fordultak elő felkelési kísérletek. Szárdiában is látszik némi nyugtalanság; a kormány új mozgalom kitörésétől fél.

Néhány nap óta a párisi kormánykörökben ismét nagy rokonszenvet szeretnek tüntetni fel Anglia irányában, míg

Oroszországról egészen hidegen szólnak. Ugy látszik ez nagy fontosságu előjel.

— A „Times“ legújabbán ismét kedvezőbb világításban terjeszti elő az angolok helyzetét Indiában.

— Oroszországból Párisba érkezett biztos tudósítások szerint csakhamar egymás után két paraszt lázadás nyomott el, melyek egyike Kuriskban tört ki. Ez történt a legújabb edictum megjelenése előtt is.

— Stambulból azon nevezetes hír érkezett, hogy valamint korábban a francia, orosz, porosz és piemonti követek tiltakoztak a moldvai választások érvénye ellen, úgy most az újabb választások ellen Stratford lord és Prokesch báró nyújtottak be a portának tiltakozást. E két követ alkalmasint hazulról is gyámolítást nyerend, és így az újabb viszály kikerülhetlen.

Bécsi börze. october 10-dikén. Erd. urbéri papir 78 $\frac{1}{2}$. Magyar urbéri papir 78 $\frac{1}{8}$. Nemzeti kölcsön 81 $\frac{1}{2}$. Arany darabja 4fr. 57 $\frac{1}{2}$ kr. Ezüst 5 $\frac{3}{8}$.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: BERDE ÁRON.

HIVATALOS HIRDETÉSEK.

Urbérekárpótlási tőke-utalványozás.

A k.-fejérvár-megyei cs. k. törv. szék f. é. sept. 7-ről 2739 sz. a. tudatja, hogy Sylveszter Józsefnek buzdi, mági és kápolnai birtoka után 2551 eft. 14 $\frac{3}{4}$ kr. kárp. tőke és járuléka van utalványozva. A követelések beadandók f. é. novemb. 17-kéig. Tárgyalása 1858 január 21-én d. e. 10-kor.

A kolozsvár-megyei cs. k. törv. szék f. é. sept. 17-ről 8596 sz. a. tudatja, hogy Szabó Zsigmondnak szász-új-ősi birtoka után 3320 eft. 56 $\frac{3}{4}$ kr. kárp. tőke és járuléka van utalványozva. A követelések beadandók f. é. nov. 27-kéig. Tárgyalása 1858 január 27-kén d. u. 3-kor.

A k. fejérvár-megyei cs. k. törv. szék f. é. sept. 7-ről 2737 sz. a. tudatja, hogy özv. gróf Bethlen Józsefnek és fiainak ó-péterlakai birtokuk után 312 eft. 13 $\frac{1}{4}$ kr. kárp. tőke és járuléka van utalványozva. A követelések beadandók f. é. novemb. 17-kéig. Tárgyalása 1858 január 22-kén d. e. 9-kor.

A k.-fejérvár-megyei cs. k. törv. szék f. é. sept. 14-ről 2910 sz. a. tudatja, hogy Csató Ferenc örökösének Csató Jánosnak konczai birtoka után 843 eft. 27 $\frac{3}{4}$ kr. kárp. tőke és járuléka van utalványozva. A követelések beadandók f. é. novemb. 24-kéig. Tárgyalása 1858 január 29-n d. e. 9-kor.

A k.-fejérvár-megyei cs. k. törv. szék f. é. sept. 7-ről 2809 sz. a. tudatja, hogy Török Károlynak özv. Maria Józsefnek apahidi, vladhazai és csongvai birtoka után 5691 eft. 49 $\frac{3}{4}$ kr. kárp. tőke és járuléka van utalványozva. A követelések beadandók f. é. nov. 30-ig. Tárgyalása 1858 jan. 29-kén d. e. 9-kor.

A kolozsvár-megyei cs. k. törv. szék f. é. sept. 17-ről 8612 sz. a. tudatja, hogy Babos Agnesnek t. paterdi birtoka után 696 eft. 10 $\frac{1}{2}$ kr. kárp. tőke és járuléka van utalványozva. A követelések beadandók f. é. novemb. 30-káig. Tárgyalása 1858 február 5-kén d. u. 3-kor.

A kolozsvár-megyei cs. k. törv. szék f. é. sept. 17-ről 8600 sz. a. tudatja, hogy özv. báró Kemény Simon ur örökösének: b. Kemény Domokosnak, Istvánnak, Györgynek és Kátnak özv. b. Kemény Dénesnek, ugy b. Kemény Juditnak Zeyk Károlynak szász-bongárdi és veres-egyházi birtokuk után 3295 eft. 9 $\frac{1}{4}$ kr. kárp. tőke és járuléka van utalványozva. A követelések beadandók f. é. nov. 30-ig. Tárgyalása 1858 jan. 29-kén d. e. 9-kor.

A kolozsvár-megyei cs. k. törv. szék f. é. sept. 17-ről 8600 sz. a. tudatja, hogy özv. báró Kemény Simon ur örökösének: b. Kemény Domokosnak, Istvánnak, Györgynek és Kátnak özv. b. Kemény Dénesnek, ugy b. Kemény Juditnak Zeyk Károlynak szász-bongárdi és veres-egyházi birtokuk után 3295 eft. 9 $\frac{1}{4}$ kr. kárp. tőke és járuléka van utalványozva. A követelések beadandók f. é. nov. 30-ig. Tárgyalása 1858 jan. 29-kén d. e. 9-kor.

A kolozsvár-megyei cs. k. törv. szék f. é. sept. 17-ről 8600 sz. a. tudatja, hogy özv. báró Kemény Simon ur örökösének: b. Kemény Domokosnak, Istvánnak, Györgynek és Kátnak özv. b. Kemény Dénesnek, ugy b. Kemény Juditnak Zeyk Károlynak szász-bongárdi és veres-egyházi birtokuk után 3295 eft. 9 $\frac{1}{4}$ kr. kárp. tőke és járuléka van utalványozva. A követelések beadandók f. é. nov. 30-ig. Tárgyalása 1858 jan. 29-kén d. e. 9-kor.

(266)

4981 bünt. t. sz. sz.
1857.

Nyomozó-levél.

A károly fejérvári cs. kir. kerületi törvényszéktől. Ó cs. kir. apostoli Felségét adott tisztihatalomnál fogva, folyó 1857. k. év. 2-ka és 3-ka közti éjszakán, az abrudbányai járásbeli kórházból megszökött, ezen törvényszék idején 15-kén 3983 szám alatt költ. határozatával tolvaj-ság vétkéért büntető kereset alá vetett Bucsá Juon a mokului nyomozó-levéleképpen körözötték.

Nevezett szökevény Erdélyben, az abrudbányai-járában, károly-fejérvári kerületben fekvő Bisztra-helységbeli születésű, ugyanott lakó és az ottani hatóság alá tartozó, 25 éves, görög-egyesült vallásu, nőtelen napzsámos; termétközép-nagy és erős, testalkata aerös, arczépe kerek, arczszíne veres-barna, haja gesztenye-barna és ugyanolyan szemszöze; szemei feketék, homloka magas, széles, orra meghajlott, mértékes, szája mérsékelt nagy, fogai fejekek és

épek, bajusza kicsiny és barna, álla kicsiny és kerek. Beszél csupán románul. Különös ismertető jegyei nincsenek. Elszökése alkalmával inggel, gatyával, czondrával, egy pár bocskorral, düzüvel és fekete kalappal volt öltözkedve, ezen kívül lábain vasbékók voltak.

Ugyanezen szökevény utját hihetőleg vagy Erdélynek belsejébe, vagy pedig az Erdélyi-lehatáros magyarországi, vagy bánátsai községekbe vette, a hol mint esélő, vagy mint napzsámos dolgot találni remél.

Minden politikai törvényszéki, rendőri, biztosítási és községi hatóságok, ugyszintén a cs. k. csendőrség megalattaltnak ezen szökevény, mint a vagyon-biztosítást érdeklőleg általában veszedelmes egyén kikeresésére, k. lönös figyelmet fordítani és azt a megtalálás esetében, vagy az abrudbányai cs. kir. kinyomozó, vagy ezen cs. kir. kerületi törvényszékhez biztos fedezel alatt békisírtetni.

A cs. kir. kerületi törvényszéktől, Károly-Fejérvárt, sept. 19-kén, 1857.

(267)

3204 bünt. t. sz. sz.
1857.

Nyomozó-levél.

A károly-fejérvári cs. kir. megyei törvényszék, a k. kir. Apostoli Felsége által ruházott hivatalos erejénél fogva, a nápolyi királyságból, Nápolyba született Kiss Józsefet körözötték: ki 1853 július 11 és 12-ik közti éjjelen a n. eyedi cs. kir. nyomozó-bírósnak börtönéből megszökött; ki Erdélybe M.-Vásárhelyt lakott és tartozkodott, 32 éves rom cath. vallásu, m.-vásárhelyi születésű Fábán Katalin, nőt, vagyontalan, mestersége szakács-ság koriban kis kereskedést üzött, magosterméti erőssé-alkotásu, hosszu ábrázatu, halovány színű, gesztenye színű, sötét szöke szemöldökű, sötétlők szemű, törpehomloku, kicsiny száju, egésségesfogú, hegyesallu, elszökésekor kicsin bajuszt viselt, beszélt magyarul, oláhu és németül, minden más ismertető jegy nélkül, elszökése alkalmával viselt szederjessék posztó kurtia öltönyt, szürke bő nadrágot melyen végig sötétlők stráf volt. Bagaria bőrből készült hosszuszárú csizmát és kicsiny karimájú fekete kalapocs-

kát, ezen egyén a m. vásárhelyi cs. k. büntető törvényszék által 1851-ben jul. 15-kén tolvaj-ság vétkéért hat havi nehéz vason való börtönre ítéltetett, mely ítélet az erdélyi föltörvényszéki bizottságy által helybe is hagyott. Ezen egyén ki tövisi-kerületi Tibori születésű Barbanosz Nicoláj földmivelőn rablasi büntényt követelt, a Büntető törvénykönyv 190 és 194-dik §-nál fogva, valamint szintén abrudbányai kerületben felső Podsága melletti Oresteni születésű Blánz Simeonon elkövetett tolvaj-ság áthágásáért, ugyan a Büntető-törvénykönyv 171 és 460-dik cikke értelménél fogva és ki az letartóztatási idő közt meg szokott a Büntető-perrendtartás 156 és 140-k §-nál fogva a b/ 2. alkalmaza ugyanezen említett Törvénykönyv 300, 381, 382, 384-hoz vad alá helyezett jelenleg mind szökevény és ösme, ellen helyeken tartozkodó, nyomoztatik.

Felszólítatnak minden politikai törvény rendőri és községi előjárások ezen szökevényt mint a vagyoni börtörság ellen nagyon veszedelmes egyén szorgalmasan felkeresztetnie megtanulás esetében kemény őrizet alatt ezen cs. kir. megyei-törvényszék eleibe állítani.

A károly-fejérvári cs. k. megyei-törvényszéktől jul. 18-kán 1857.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(268)

Haszonbéri hirdetés.

Mlgoz gróf TELEKI JÁNOS ur részéről közhírré tétetik, miként 1-ör: Kolozsvártól öt órai távolságra eső n. sarmási jóságában két nagy kiterjedésű legelő pusztá, u m az ugynevezett Gyergyó, mintegy 2000 holdnyi egész kiterjedésű, a benne eső rétekkel, szántóföldekkel és 200 darab jászlas marhára való istállóval együtt; ugy továbbá az ugynevezett „Lárga“ pusztá, mintegy 1200 holdnyi kiterjedésben, mindkettő itató kutakkal és válukkal ellátva, akár mind a kettő egy tt, akár pedig külön bérlőknek a jövő 1858-dik év április elejétől kezdve három egymásután következő évekre marhalegeltetésre és hizlálásra haszonbérbe kiadó.

2 or: Ugyan a tisztelt gróf urnak a Kis-Küküllő mellett, Adámoson, fekvő jóságában egy most ujonnan épült mindennemű kül és bel-készleteivel a legjobb módon ellátva lévő szeszgyára, mely 15 mázsa keverésre való, s a keverés löörövel végezetik, a melybe továbbá egy bő forrásvíz van bevezelve, s a melynek még azon előnye is megvan, hogy az országot mellet és egy hat kövü lisztelő malomnak alig néhány lépésnyire szomszédságában fekszik, haszonbérbe három évre kiadó, s egyezkedés folytán minden órában át is vehető; a szomszéd helységben van 100 fő szarvas, mely a vállalkozónak jutányos áron átadható.

Ezen haszonbéri tárgyakra vállalkozni kívánók személyesen, vagy bérmentes levelek által jelentsék magokat Kolozsvárt ügyvéd Simon Elek urnál b. középútczái 502 szám alatti háznál, hol a feltételeket megérthetik és véglegesen is végezhetnek.

(269)

Boltváltóztatási h iradás.

KRÉMER ÉS RALNAK

Kolozsvárt, van szerencsékjök a minden rendu egy helybeli mint vidéki t. közönségnek tudomására juttatni, miszerint mostanáig a plebánia alatt létezett **férfi ruhá - raktárukat** ugyanazon sorban a Fröhlich Frigyes ur háza alattibba tették át.

Raktáruk bőségesen el van látva a legnevezeteseb angol, francia és osztrák gyárakból kikerült mindenféle kelmékek, s ezekből minden évszakhoz alkalmazott legújabb párisi divat szerinti öltözékekkel. — Továbbá mind a helybeli, mind a vidéki megrendeléseknek ígérők a legpontosabban s gyorsabban elegettenni. Kolozsvárt, oct. 1-jén, 1857.

(271)

Gyakornok kerestetik.

Alólírt gyakornokul elfogad gyógyszer-tárában egy ifjút, ki a magos rendeletek értelmében legalább a négy algyámnáziális osztályokat jó elő-

menettel végezte. Bővebben értekezhetni bérmentes levelekben

WOLFF G. BOR, gyógyszerésznél Tordán.

(263)

Csöd-Hirdetmény.

A Kraszna mező-városi ev. ref. egyház mai napon tartott közgyűlésén elhatározta, az eddigelő minden három évben változni szokott, s a jelen évi november végéig megür lendő fiúiskola tanítói állomást állandósítani, a leendő tanítói részére, tisztességes szálláson kívül, 350 ez st forintokat biztosítván évi fizetésül kész pénzben és terményekben. Ezen tanítósághoz — habár nem mint mulhatatlan feltétel, — a cantori és organistai kötelesség is csatolva leand, míg a már intézetbe vett segéd-tanítóság életbe lép. Azon állomásra pályázni kívánók felkérletnek, hogy e részbeli kötelesség okadozott, pályázó erkölcsi magaviseletét, s tanítói képzséget hitelesen igazoló kérvényeket ez évi october végéig a „Krasznai ev. ref. egyház-tanácschoz“ benyújtani sziveskedjenek. Kelt a Krasznai ev. ref. egyház sept. 20-án, 1857-ben tartott köz-gyűléséből.

Kiadja Gyulay Károly, m. k. egyházi jegyző.

(264)

Hirdetés.

Alulírt saját szállodáját Brassóban, Ó-Bras-

só külvárosban, az 1-ső sz. a. házban megnyitván, e f. év s hó 29-től szerencsékjök tartja a nagyérdemű t. cz. közönség figyelmébe ujonnan butorozott s mindennemű kényelemmel ellátott vendégfogadóját, mint a honnan a gyors-kocsik indulnak, tisztelettel ajánlani.

Brassó, sept. 30-án, 1857.

Ludvig Ferencz.

(249)

Prohászki és Társa Londonból.

Lakásukat Kolozsvárra tevén át, ajánlják legdivatosabb készítményeiket, minők: Legújabb divatu boárok 2 ftól 10-ig. Victorinek 3 ftól 12-ig. Mantillak 20 ftól 35-ig. Minden rendű Muffok 3 ftól 60-ig. Itt még nem látott Afrikai bőrből kész lt Muffok 10 ftól 12-ig. Biber férfi mellények 22 ftól 30 ig. Biber sapkák 10 ftól 12-ig. Vízitől átem ázható tengeri kutya kabátok 36 ftól 45-ig. Biber kesztyűk, lábszokasok 5-ftól 8-ig. Különbféle férfi kabátok 35 ftól 110-ig. Minden alaku bundák 32 ftól 120-ig. És mindennemű bőrk nagyobb mennyiségben.

A vásárló delnök és uraságok, fenczimzett kere kedésünkben tehetik szives megrendeléseiket Vidékről jövő megrendelések a meghatározott ár megküldése mellett pontosan teljesítetnek. Mindenféle szöcs portékák kitűztettnak, megújítatnak vagy becséréltetnek a legjutányosabb áron.